

Het aangifteproces in Sint Maarten

Een vervolgonderzoek

Het aangifteproces in Sint Maarten

Een vervolgonderzoek

Opdrachtgever: Raad voor de rechtshandhaving

September 2014

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Samenvatting en aanbeveling	5
Summary and recommendation	8
1. Inleiding	13
1.1 Aanleiding en doel	13
1.2 Onderzoeksvraag	13
1.3 Afbakening	14
1.4 Toetsingskader	14
1.5 Onderzoeks aanpak en -methode	14
1.6 Leeswijzer	15
2. Onderzoeksresultaten	17
2.1 Breng samenhang aan in verschillende plannen en projecten	17
2.2 Beschrijving aangifteproces en communicatie daarover	18
2.3 Vaststelling en bekendmaking van de openingstijden van de politiebureaus	19
2.4 Borging van het proces casescreeening	20
2.5 Verbeter de aangiftevoorzieningen	21
2.6 Investeer in de opleiding van medewerkers en stel een opleidingsplan op	22
2.7 Op- en vaststellen van richtlijnen en uniforme formats voor de processen-verbaal	23
2.8 Benoem functionarissen die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteitscontrole van processen-verbaal	24
2.9 Voer de functie van corrector in	24
2.10 Registratie van aangiftes	25
2.11 Onderzoek naar behoeften, verwachtingen en wensen van aangevers.	26
2.12 Terugkoppeling informatie naar aangever	27
2.13 Onderlinge afspraken over aansluiting werkzaamheden	28

Voorwoord

In mei 2012 bracht de Raad voor de rechtshandhaving (hierna: de Raad) het rapport 'Het aangifteproces op Sint Maarten' uit. Het doen van aangifte is vaak het eerste en enige contact van burgers met politie en justitie. Om die reden was het aangifteproces het eerste onderwerp van onderzoek in het bestaan van de Raad. In het rapport werden 13 aanbevelingen opgenomen.

Voor u ligt het rapport van het eerste vervolgonderzoek van de Raad. In een vervolgonderzoek is de inspectie gericht op de evaluatie van de wijze waarop de dienst of instelling gevolg heeft gegeven aan de aanbevelingen van de Raad, in dit geval naar aanleiding van de bevindingen in het rapport 'Het aangifteproces op Sint Maarten.'

Het onderzoek wijst uit dat aan het merendeel van de 13 aanbevelingen geen gevolg is gegeven. Daar waar aan aanbevelingen gevolg is gegeven, heeft dat tot duidelijke verbeteringen geleid.

Net als bij de eerdere onderzoeken van de Raad het geval was, werkten de betrokken organisaties en personen op constructieve wijze mee aan het onderzoek. De Raad is de personen die zijn benaderd erkentelijk voor hun medewerking.

De Raad spreekt de hoop en de verwachting uit dat dit rapport ertoe zal leiden dat de minister van Justitie opvolging en uitvoering van de aanbevelingen van de Raad voor de rechtshandhaving thans met voortvarendheid ter hand neemt.

DE RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING

Mr. G.H.E. Camelia, voorzitter

Mr. T.L.P. Bot

Mr. F.E. Richards.

Samenvatting en aanbeveling

De Raad voerde in 2012 zijn eerste inspectie in Sint Maarten uit. Onderwerp van die inspectie was het aangifteproces in Sint Maarten. De bevindingen van die inspectie leidden tot dertien aanbevelingen aan de minister van Justitie, gericht aan het korps politie Sint Maarten en het openbaar ministerie. In dit eerste vervolgonderzoek van de Raad is bezien op welke wijze is gevolg gegeven aan de eerdere bevindingen en aanbevelingen van de Raad.

Het algemene beeld is dat aan het merendeel van de aanbevelingen geen of onvoldoende gevolg is gegeven. Twee aanbevelingen zijn opgevolgd en in de praktijk geïmplementeerd. Voor drie aanbevelingen geldt dat in dit vervolgonderzoek van initiatieven en activiteiten is gebleken, maar dat (nog) niet kan worden gesproken van een bestendige opvolging van die aanbevelingen. Voor acht aanbevelingen geldt dat de Raad op basis van dit vervolgonderzoek slechts kan concluderen dat deze niet zijn opgevolgd.

Met genoegen constateert de Raad dat het proces van de eerste selectie van zaken in de organisatie is geborgd. De Raad beschouwt de integrale invoering van het proces case-screening als een belangrijke mijlpaal. Het proces bevordert eenduidigheid in beslissingen en draagt er aan bij dat inzet van schaarse capaciteit plaatsvindt in de zaken die dat verdienen.

Net als in 2012 moeten de teamleiders de kwaliteit van processen verbaal bewaken. Daarmee zijn door het korps verantwoordelijken voor de kwaliteitscontrole van processen verbaal benoemd en is de achtste aanbeveling van de Raad (goeddeels) uitgevoerd.

Met betrekking tot de verbetering van aangiftevoorzieningen trof de Raad vorderingen aan. Er zijn voorzieningen getroffen die niet optimaal zijn, maar voor de voorzieningen die wél zijn getroffen, heeft de Raad waardering. De Raad verwacht dat met de renovatie van de ingang en met de voltooiing van de verbouwing van de oude cellengang van het politiebureau in Philipsburg tot verhooruimtes de aangiftevoorzieningen op een adequaat niveau zullen worden gebracht.

De Raad constateert twee jaar na het verschijnen van zijn rapport dat de aanbeveling om het aangifteproces te beschrijven en dit actief in- en extern te communiceren in beperkte mate opvolging heeft gekregen. Er is sprake van een (concept)procesbeschrijving waarop geen besluitvorming heeft plaatsgevonden en die niet is geïmplementeerd. De Raad onderschrijft het oordeel van het geïnterviewde hoofd van de justitiële divisie waar deze het document als te gedetailleerd en te weinig toegesneden op de situatie in Sint Maarten kenschetst. Verheugend zijn de initiatieven om te komen tot een brochure waarmee aangevers worden geïnformeerd over het aangifteproces. Het is gewenst dat in dat kader de laatste stappen worden genomen, te weten de afstemming met het OM, de productie in vier talen en het daadwerkelijke gebruik hiervan.

De aanbeveling om openingstijden van politiebureaus vast te stellen en bekend te maken is niet opgevolgd. Wel is de capaciteit die wordt ingezet voor het opnemen van aangiftes sterk uitgebreid. De Raad acht het onverkort noodzakelijk dat voor het publiek duidelijk wordt op welke tijdstippen men bij de verschillende bureaus terecht kan voor het doen van aangifte. Dit temeer, omdat sinds 2012 een nieuw substation is geopend.

De Raad deed in 2012 de aanbeveling om te investeren in de scholing van medewerkers en een samenhangend opleidingsplan op te stellen. In het onderzoek naar het politieonderwijs in Sint Maarten bevond de Raad dat er geen meerjarig opleidingsplan is vastgesteld. Van een structurele investering in de scholing van medewerkers die belast zijn met het opnemen van aangiftes is nog geen sprake.

Ook de aanbeveling met betrekking tot het op- en vaststellen van heldere richtlijnen is niet opgevolgd. Wel heeft de Raad met instemming vastgesteld dat op het intranet van het korps formats voor de processen verbaal te vinden zijn, terwijl door middel van presentaties is bevorderd dat opsporingsambtenaren deze formats daadwerkelijk gebruiken.

De aanbeveling om aangiftes op een eenduidige wijze op een centrale plaats te registreren en daarbij de inhoud daarvan te betrekken is goeddeels opgevolgd. Informatie over alle door de diverse divisies en op diverse locaties opgenomen aangiftes worden in een systeem ingevoerd. Alhoewel daarmee nog niet is voorzien in de mogelijkheid om dan ook de inhoud van die aangiftes in te zien spreekt de Raad zijn waardering uit voor de wijze waarop het korps met deze aanbeveling is omgegaan. In wederhoor wijst het korps op de wildgroei aan automatiseringssystemen. De recente beslissing het systeem Acts aan te schaffen, samen met door een externe instantie te verzorgen verbindingen tussen de verschillende systemen zouden ervoor moeten zorgen dat de binnen het korps beschikbare informatie zoveel mogelijk gebundeld wordt. Zoals de Raad reeds in het rapport over het opsporingsproces in Sint Maarten heeft opgemerkt, acht de Raad een adequaat systeem essentieel en is bezorgd over de voortgang terzake.

In 2012 deed de Raad twee aanbevelingen met betrekking tot het informeren van aangevers over het verloop van een onderzoek. Deze aanbevelingen zagen op een terugkoppeling van informatie aan aangevers en aansluiting tussen de werkzaamheden van de politie en het OM op dit terrein. Ook deze aanbevelingen zijn niet opgevolgd. Zoals ook in de onderzoeken van de Raad naar de positie van slachtoffers en naar de rol van het OM in de incidentgerichte opsporing is gebleken is de structurele informatievoorziening van aangevers en slachtoffers in Sint Maarten een nagenoeg onontgonnen terrein.

Tot slot wijst de Raad op het volgende. Het is van groot belang dat instanties realistische ambities formuleren. Realistisch betekent dan met name dat rekening wordt gehouden met de context waarbinnen instanties functioneren. In een aantal inspectierapporten heeft de Raad ook aanbevelingen met die strekking opgenomen. In dit kader acht de Raad het begrijpelijk dat aan de aanbevelingen die zien op het aanbrengen van samenhang in plannen en projecten, het invoeren van de functie van corrector en een onderzoek naar de behoeften, verwachtingen en wensen van aangevers nog geen opvolging is gegeven. Het korps staat voor grote veranderopgaves en heeft andere prioriteiten gesteld. Daarmee kan de Raad voorshands instemmen.

Nu uit eerdere inspecties van de Raad is gebleken dat de kwaliteit van de processen-verbaal toeneemt, kan de Raad billijken dat de aanbeveling om de functie van corrector in te voeren vooralsnog niet wordt opgevolgd.

In de wederhoorreactie wijst het korps er op dat de beschikbaarheid van voldoende capaciteit een randvoorwaarde is voor de verdere kwalitatieve groei van de justitiële divisie. De Raad onderschrijft dat de werkelijke capaciteit sterk is achtergebleven bij de beoogde en dat dit effect kan hebben op de implementatie van aanbevelingen zoals in 2012 ter zake van het aangifteproces gedaan. Die personele krapte maakt deel uit van de hiervoor bedoelde context en is ook mede de reden dat de Raad kan billijken dat enkele aanbevelingen niet zijn opgevolgd. De uitvoering van veel aanbevelingen vereisen evenwel eerder een prioritering op managementniveau dan dat ze een beroep doen op de schaarse capaciteit van de divisie.

Onderstaand zijn de bevindingen van dit onderzoek beknopt weergegeven.

Aanbeveling	Stand
Samenhang in plannen	X
Beschrijven aangifteproces	
Vaststellen openingstijden	
Borging casescreening	
Aanpassing gebouw	
Scholing medewerkers	
Richtlijnen en formats	
Benoem verantwoordelijken kwaliteit	
Voer functie corrector in	X
Centrale registratie aangiftes	
Onderzoek behoeften	X
Terugkoppeling naar aangevers	
Laat werkwijzen aansluiten	

Aanbeveling aan de minister van Justitie ten aanzien van het Korps Politie Sint Maarten en het openbaar ministerie:

Neem opvolging en uitvoering van de niet (volledig) uitgevoerde aanbevelingen van de Raad voor de rechtshandhaving thans met voortvarendheid ter hand.

Summary and recommendation

The Council conducted its first inspection in St. Maarten in 2012. The subject of the inspection was the process to report a crime in St. Maarten. The findings of that inspection led to thirteen recommendations for the Minister of Justice, addressed to the police force of St. Maarten as well as the public prosecutor's office. In this first follow-up study, the Council examines how the previous findings and recommendations of the Council have been acted upon.

The general impression is that most recommendations have not been followed or have been insufficiently followed. Two recommendations have been followed and implemented in practice. For three recommendations in this follow-up study, initiatives and activities are found, but that does not (yet) constitute evidence that these recommendations are being followed. For eight recommendations the Council, based on this follow-up study, can conclude that these have not been followed.

The Council notes, with satisfaction, that the process of the first selection of cases for investigation in the organization is safeguarded. The Council considers the full implementation of the case-screening process as an important milestone. The process promotes consistency in decisions and contributes to making the use of scarce resources, available in the cases which deserve such.

As in 2012, team leaders must monitor the quality of police reports. This entails that they have to ensure the quality of filed reports, and means that the eighth recommendation of the Council is largely executed.

With regard to the improvement of the facilities for reporting a crime, the Council has seen progress. Provisions have been made that are not optimal, but for those provisions that have been introduced, the Council has appreciation. The Council expects that with the renovation of the entrance and with the completion of the converting of the old cells of the Philipsburg police station into interrogation rooms, the facilities for reporting a crime will be brought to an adequate level.

The Council notes that two years after the publication of its report, the recommendation to describe the process to report a crime and to actively communicate such internally and externally, has received follow-up to a limited extent. There is a draft-process description for which no decision has been made on management level and which has not been implemented. The Council endorses the view of the interviewed head of the judicial division that the document is too detailed and is insufficiently adapted to the situation which characterizes St. Maarten. Pleasing are the initiatives to publish a brochure in which persons considering to report a crime are informed of the process for doing such, as well as of the progress of the case.

It is desirable that in connection with the aforementioned brochure, the last steps are taken which are the involvement of the public prosecutor's office, production in four languages and actual use of the publication.

The recommendation for opening hours of police stations to be determined and disclosed has not been followed up. However, the number of police detectives which are available for persons who want to report a crime has been greatly increased. The Council considers it vital that the public knows at what times crimes can be reported at the various police stations, more so, since a new substation was opened in 2012.

The Council in 2012 made a recommendation to invest in the training of staff and to draft a coherent training plan. In the inspection into police training in St. Maarten, the Council found that there is no long-term training plan established. There is still no structural investment in the training of staff responsible for taking statements from persons wanting to report a crime.

Also not followed has been the recommendation regarding the establishing of clear guidelines for drafting a police report. However, the Council determined that the recommendation to utilize the intranet of the police force for formats for police reports has been followed.

The recommendation to register the police reports in a consistent manner at a central location and to include their contents, has been largely followed. Information on all police reports by the various divisions at different locations are entered into a system. Although, that does not provide for the possibility, therefore, to see the contents of those declarations, the Council expresses its appreciation for the manner in which the police force has handled this recommendation. The police force notes the proliferation of automation systems. The recent decision to acquire the Acts system along with an external body to provide connections between the different systems, should ensure that the information available within the police force is bundled as much as possible. As the Council has already pointed out in its report on the investigation process in St. Maarten, the Council considers that an adequate system is essential and is concerned about progress being made in this respect.

In 2012, the Council made two recommendations regarding informing those who reported a crime about the progress of the investigation. These recommendations concerned the information about the progress of the investigation that was being given to those who reported a crime and the coordination between the police and the prosecutor's office. These recommendations have also not been followed. As shown in the inspections conducted by the Council into the position of victims within the criminal justice system and the role of the prosecutor's office in incident-based investigations, the structural provision of information to victims and those who reported a crime, in St. Maarten is a virtually an unexplored area.

Finally, the Council points out the following. It is important that agencies formulate realistic ambitions. Realistic then means, in particular, to take into account the context in which entities function. In a number of inspection reports, the Council has also included recommendations to that effect. In this context, the Council considers it understandable that no follow-up has yet been given to the recommendations which concern the application of consistency in plans and projects for the police force, the introduction of a new post of corrector and a study of the needs, expectations and desires of persons who reported a crime. The police force faces major necessary changes and has set other priorities. Thus the Council for now consents to this choice made by the police force.

Now that it is clear from earlier inspections of the Council that the quality of the reports is improving, the Council may justify that the recommendation to introduce the new post of corrector is not yet followed.

In rebuttal, the police force points out that the availability of sufficient capacity is a precondition for the further qualitative growth of the judicial division. The Council agrees that the actual capacity is significantly lower than the target, and that this may affect the implementation of recommendations in this area, as is made clear by the recommendation the Council made in 2012 regarding the process for reporting a crime to the police.

This staffing shortage is part of the context referred to above, and is also partly the reason that the Council may accept that some of the recommendations are not followed. Implementing many of the recommendations, however, require more of a priority at management level than relying on scarce capacity of the division.

Below are the summarized the findings of this inspection.

Recommendation	State of affair
Consistency in planning	X
Describing the process to report a crime	☞
Determining opening hours	☞
Ensuring of case-screening	☹
Renovation of the police station	☹☞
Training of staff	☞
Guidelines and formats	☹☞
Appointment of those responsible for quality	☹
Introduction corrector post	X
Central registration of police reports	☹☞
Investigation of needs	X
Feedback to declarants and victims	☞
Harmonization of work methods	☞

Recommendation to the Minister of Justice regarding the Police Force St. Maarten and the public prosecutor's office:

- Actively pursue the follow-up and implementation of the not (fully) implemented recommendations of the Council on Law Enforcement.

Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In mei 2012 bracht de Raad het inspectierapport “Het aangifteproces in Sint Maarten” uit. Dat rapport bevatte dertien aanbevelingen die de verbetering van de kwaliteit van het aangifteproces als doel hadden. De aanbevelingen zijn conform artikel 30, derde lid Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving gericht aan de minister van Justitie en regarderen het korps politie Sint Maarten (KPSM) en het openbaar ministerie in Sint Maarten (OM).

Op 4 oktober 2012 bood de minister van Justitie het onderzoeksrapport aan de voorzitter van de Staten aan en berichtte hij de voorzitter omtrent acties die waren ingezet op het terrein waarop het rapport zich richtte. Op 25 februari 2013 berichtte de minister van Justitie de Raad over de voortgang met betrekking tot de in het rapport opgenomen aanbevelingen.

In dit vervolgonderzoek wil de Raad in beeld brengen of, en zo ja op welke wijze de aanbevelingen hebben geleid tot verbetering van het aangifteproces in Sint Maarten. Hiermee beoogt de Raad primair te bewerkstelligen dat, daar waar aanbevelingen niet tot opvolging hebben geleid, de minister van Justitie prioriteit zal geven aan uitvoering van de aanbevelingen van de Raad. Uiteindelijk heeft dit vervolgonderzoek tot doel een bijdrage te leveren aan het verhogen van de kwaliteit van het aangifteproces.

1.2 Onderzoeksvraag

De onderzoeksvraag in deze inspectie luidt:

Op welke wijze is opvolging gegeven aan de door de Raad voor de rechtshandhaving geformuleerde aanbevelingen ten aanzien van het aangifteproces in Sint Maarten?

Het gaat hierbij om de volgende dertien aanbevelingen.:

Aanbevelingen ten aanzien van het korps politie Sint Maarten

- 1 Maak in de planning van de verschillende projecten die worden uitgevoerd in het kader van het ‘Inrichtingsplan Korps Sint Maarten’ en het ‘Verbeterplan Korps Politie Sint Maarten’ duidelijk hoe de projecten die zijn gericht op het aangifteproces zich verhouden tot de overige projecten, inclusief streefdata en voortgangsinformatie. Gebruik deze planning voor interne sturing en externe verantwoording.
- 2 Beschrijf het aangifteproces, waarbij ook de taakverdeling binnen de organisatie wordt uitgeschreven. Dit schept niet alleen intern duidelijkheid, maar maakt dit ook voor de burger inzichtelijk. Communiceer de werkwijze vervolgens zowel intern als extern actief.
- 3 Stel de openingstijden zo spoedig mogelijk vast en communiceer die vervolgens actief. Het moet voor burgers te allen tijde duidelijk zijn waar en wanneer ze voor welke aangifte terecht kunnen.
- 4 Borg het proces casescreening in de organisatie, zodat het niet langer afhankelijk is van personen. Hierbij past een adequate termijnbewaking waarbij in geval van afwijkingen worden gerapporteerd. Dit maakt knelpunten zichtbaar en levert waardevolle sturingsinformatie op voor teamleiders en de korpsleiding.
- 5 Verbeter de ruimtes waar aangevers in contact komen met de politie. Maak de toegang van bureaus publieksvriendelijk. Zorg dat de aangifteruimtes intact en schoon zijn en tevens privacy bieden voor de aangever. Start mede in dit kader de voorgenomen verbouwing van het hoofdbureau zo spoedig mogelijk.

- 6 Investeer in de scholing van de medewerkers. Stel een samenhangend opleidingsplan vast waarin aandacht is voor de in dit rapport geconstateerde tekortkomingen ten aanzien van de inhoud en de bejegening.
- 7 Stel zo snel mogelijk heldere richtlijnen en uniforme formats op voor de processen-verbaal. Dit biedt een belangrijke basis voor het uniformeren van de werkwijze en kan een sterk gewenste kwaliteitsimpuls geven. Betrek hierbij niet alleen relevante afdelingen (zoals de afdeling Intake & Service, de Justitiële Divisie en de Infodesk), maar zoek ook nadrukkelijk aansluiting bij richtlijnen van het openbaar ministerie.
- 8 Benoem functionarissen die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteitscontrole van de processen-verbaal. Stuur actief op de controle en monitor het effect hiervan.
- 9 Voer de functie van corrector in. Deze corrector, met kennis van en ervaring met het opnemen van aangiften, zal vanuit een non-hiërarchische positie aangiften op zowel inhoud als taal controleren.
- 10 Registreer aangiftes op een eenduidige wijze en op een centrale locatie. Betrek ook de inhoud van de aangiftes bij de registratie.
- 11 Onderzoek de behoeften, verwachtingen en wensen van de aangever. Betrek de uitkomsten hiervan in ieder geval bij het opstellen van kwaliteitsnormen voor de bejegening.

Aanbevelingen ten aanzien van het OM in Sint Maarten en het korps politie Sint Maarten

- 12 Koppel actief informatie terug aan de aangever. Borg dit in de eigen werkprocessen en stuur hier actief op.
- 13 Maak onderling afspraken om te verzekeren dat de werkwijzen ten aanzien van de terugkoppeling op elkaar aansluiten.

1.3 Afbakening

Deze inspectie betreft een vervolgonderzoek, waarbij de inspectie gericht is op de evaluatie van de wijze waarop de minister van Justitie en de dienst of instelling waarop de aanbevelingen zicht richtten, gevolg heeft gegeven aan eerdere bevindingen en aanbevelingen van de Raad, gedaan in een inspectierapport als bedoeld in artikel 30 van de Rijkswet.

De Raad bekijkt op welke wijze gevolg is gegeven aan de aanbevelingen. Bij dit laatste is ook aandacht voor de vraag of de maatregelen in de praktijk daadwerkelijk uitvoerbaar zijn en tot concrete resultaten hebben geleid.

Dit onderzoek ziet op de opvolging van de aanbevelingen die zijn geformuleerd voor Sint Maarten.

1.4 Toetsingskader

Uitgangspunt van dit vervolgonderzoek zijn de in § 1.2 vermelde aanbevelingen zoals die zijn opgenomen in het rapport uit 2012 over het aangifteproces in Sint Maarten. De Raad beoordeelt de opvolging van de geformuleerde aanbevelingen: deze vormen het kader.

1.5 Onderzoeksaanpak en -methode

Door de onderzoekers is bij het KPSM informatie opgevraagd inzake de uitvoering van de verschillende aanbevelingen. Mede aan de hand van deze informatie zijn verschillende functionarissen van het korps politie Sint Maarten geïnterviewd. De gespreksverslagen van de interviews zijn ter controle van de feiten aan de respondenten voorgelegd.

De Raad heeft in dit rapport tevens verwerkt de reacties van de minister van Justitie op het eerste rapport, de door het korps aangeleverde documenten, de in interviews verkregen informatie, de waarnemingen van de

Raad bij bezichtiging van de intakeruimtes en de verbouwing van het politiebureau te Philipsburg en foto's van de verbouwing van het politie bureau te Cole Bay.

De feitelijke bevindingen in het rapport zijn voor wederhoor voorgelegd aan het korps en het openbaar ministerie. Ondanks herhaalde verzoeken werd van het openbaar ministerie geen reactie ontvangen. De reactie van het korps is in dit rapport verwerkt.

1.6 Leeswijzer

Na het inleidende hoofdstuk 1 zijn in hoofdstuk 2 de onderzoeksresultaten weergegeven.

2

Onderzoeksresultaten

Inleiding

In dit hoofdstuk behandelt de Raad telkens eerst de aanbevelingen uit het onderzoek van 2012, gevolgd door een korte samenvatting van de bevindingen waaruit die aanbevelingen zijn voortgekomen, daarna de bevindingen van dit vervolgonderzoek en tot slot een conclusie ten aanzien van de wijze waarop gevolg is gegeven aan eerdere bevindingen en aanbevelingen van de Raad. Voor zover van toepassing vermeldt de Raad additionele informatie die gerelateerd is aan het onderwerp waarop de aanbeveling uit 2012 zag.

2.1 Breng samenhang aan in verschillende plannen en projecten

Aanbeveling uit het vorige rapport

‘Maak in de planning van de verschillende projecten die worden uitgevoerd in het kader van het ‘Inrichtingsplan Korps Sint Maarten’ en het ‘Verbeterplan Korps Politie Sint Maarten’ duidelijk hoe de projecten die zijn gericht op het aangifteproces zich verhouden tot de overige projecten, inclusief streefdata en voortgangsinformatie. Gebruik deze planning voor interne sturing en externe verantwoording.’

Bevindingen 2012

De Raad constateerde in het eerste rapport dat er andere projecten en plannen waren die raakvlakken hadden met de onderzochte materie, maar dat het ontbrak aan samenhang, afstemming en planning in de uitvoering daarvan. Een van die plannen was de in het Inrichtingsplan Korps Politie Sint Maarten beschreven afdeling Intake en Service. Die afdeling zal de relatief eenvoudige aangiftes opnemen. De aangiftes die het vermogen van de afdeling intake en service overstijgen zullen worden verwerkt door de afdeling incident gerichte opsporing.¹ De Raad verwees hierbij ook naar de door de Voortgangcommissie Sint Maarten beschreven behoefte aan een overzicht van de stand van zaken per activiteit in relatie tot de planning.

Bevindingen 2014

De minister bericht op 4 oktober 2012 ten aanzien van deze aanbeveling dat: *“Het KPSM bezig is met het opzetten van de afdeling Intake en Service en de medewerkers voor die afdeling hebben al de nodige training ontvangen. Niettemin zal met het oog op de continuïteit en bewaking van de kwaliteit van deze afdeling een opleidingsplan worden opgesteld. Hierbij zal in het bijzonder aandacht worden geschonken aan het empathisch vermogen van vorenbedoelde medewerkers alsook hun vaardigheid in het opmaken van uit juridisch oogpunt kwalitatief goede processen-verbaal.”*

Ook relevant voor deze aanbeveling is de reactie van de minister van 25 februari 2013 waarin hij het volgende meldt: *“In de afgelopen periode is veel verwezenlijkt voor wat betreft de kwaliteitsverbetering: formele interne begeleiding, deels invulling van specialismen binnen de afdeling, een gedeeltelijke beschrijving van processen, betere relatie met het Openbare Ministerie, screening, stuurpleeg en communicatieplatforms. Wat nu wordt aangepakt is de analysecapaciteit in samenwerking met de Koninklijke Marechaussee.”*

¹ Het Inrichtingsplan voorziet in een scheiding van de justitiële divisie van het korps in een afdeling incidenteel gerichte opsporing en een afdeling probleem gerichte opsporing.

Het is de Raad bij het reviewonderzoek niet gebleken dat inmiddels samenhang is aangebracht in de uitvoering van de verschillende plannen en projecten.

Het korps geeft aan dat het in 2010, toen het de organisatorische wijzigingen inzette, bewust de keuze heeft gemaakt om een scheiding aan te brengen tussen de projecten met een korte doorlooptijd en de plannen met een langere doorlooptijd. Het korps zal volgens de geïnterviewde alle projecten en plannen die invloed hebben op het aangifteproces inclusief de streefdata en voortgangsinformatie niet samenbrengen. Daarbij wijst het korps er op dat het beperkt wordt in de mogelijkheden om aan vele plannen uitvoering te geven doordat aan belangrijke randvoorwaarden niet is voldaan. Het gaat dan in het bijzonder om het vaststellen van het inrichtingsplan, het formatieplan en het functiehuis. In wederhoor voegt het korps daar nog aan toe dat de krappe bezetting het korps parten speelt. Met een feitelijke bezetting van 46 fte bij een beoogde formatie van 113 fte zijn de grenzen van de verdere ontwikkeling van de opsporingsdivisie bereikt.

Uit het onderzoek van de Raad blijkt dat het korps het plan om te komen tot een afdeling intake en service als onderdeel van de Unit Executieve Ondersteuning² heeft verlaten. Drie personen die binnen de justitiële divisie belast werden met de taak intake en service (en dus onder meer met het opnemen van aangiftes) stroomden door naar andere afdelingen binnen het korps. Thans worden drie andere medewerkers voor deze taak ingezet. Het korps heeft de Justice Academy de opdracht gegeven om een op maat gesneden opleiding te ontwikkelen. De intentie van het korps is om telkens drie instromers in te zetten op de taak intake en service, nadat deze de te ontwikkelen opleiding hebben gevolgd en afgerond. Na een jaar intake en service zouden deze krachten dan telkens door kunnen stromen en worden vervangen door nieuwe, tijdig opgeleide, medewerkers.

Ten tijde van het onderzoek werden aangiftes vrijwel uitsluitend door de rechercheurs van de afdeling incident gerichte opsporing opgenomen.

Conclusie

De Raad stelt vast dat zijn aanbeveling niet is opgevolgd.

2.2 Beschrijving aangifteproces en communicatie daarover

Aanbeveling uit het vorige rapport

Beschrijf het aangifteproces, waarbij ook de taakverdeling binnen de organisatie wordt uitgeschreven. Dit schept niet alleen intern duidelijkheid, maar maakt dit ook voor de burger inzichtelijk. Communiceer de werkwijze vervolgens zowel intern als extern actief.

Bevindingen 2012

Ten tijde van het vorige rapport was het aangifteproces niet door het korps beschreven. Naar het oordeel van de Raad zou een procesbeschrijving en het daarbij vastleggen van de taakverdeling binnen de organisatie intern en extern duidelijkheid scheppen en daarmee de kwaliteit ten goede komen.

² Herzien inrichtingsplan, mei 2012.

Bevindingen 2014

De brief van de minister van Justitie van 25 februari 2013 aan de Raad bevat ten aanzien van deze aanbeveling als reactie:

“Het aangifteproces maakt deel uit van verschillende procesbeschrijvingen die met Politie Zuid Holland Zuid worden voorbereid. Bij verschillende onderdelen werden verbeteringen aangebracht, zoals de screening van aangiftes, de afsplitsing van kleine aangiftes en het invoeren van de plicht om een afschrift uit te reiken aan de aangever (door Intake en Service).”

In de voorbereiding op het vervolgonderzoek ontving de Raad van het korps een conceptversie van een document getiteld ‘Proces Aangifte KPSM. Beleidsuitgangspunten, procesinrichting, verbeterplan en implementatiestappen.’ Naar de Raad begrijpt betreft het hier een concept voor intern overleg en heeft hierover geen besluitvorming op het niveau van de korpsleiding plaatsgevonden. Het document bevat onder meer veertien verbetervoorstellen waaronder twee die betrekking hebben op de hiervoor verwoorde aanbeveling van de Raad, te weten het formuleren van beleid ten aanzien van het doen van aangifte en het maken van een communicatieplan. In het document is vermeld dat in een vervolgrapportage de verbetervoorstellen geprioriteerd en nader uitgewerkt zullen worden.

Het hoofd van de justitiële divisie van het korps verklaart dat de beschrijving van het aangifteproces in dit document te uitvoerig is. Daardoor kan het aangifteproces zoals het in het document is beschreven niet worden geïmplementeerd. Ook hier wordt gewezen op het ontbreken van de randvoorwaarden: de vaststelling van het inrichtingsplan, het formatieplan en het functiehuis.

Voor de externe communicatie van zowel het aangifteproces als de werkwijze van de opsporingsambtenaren die aangiftes opnemen is door het korps een aanzet gemaakt voor een informatiebrochure. Hiervan heeft de Raad een concept ontvangen. Het concept dient nog met het OM te worden afgestemd. Het is volgens het korps de bedoeling dat de brochure in vier talen (Nederlands, Engels, Spaans en Frans) verkrijgbaar zal zijn. Het is niet duidelijk op welke termijn dat het geval zal zijn.

Conclusie

De aanbeveling is niet opgevolgd. Er is geen sprake van een vastgestelde beschrijving van het aangifteproces. Evenmin heeft communicatie over het aangifteproces plaatsgevonden.

2.3 Vaststelling en bekendmaking van de openingstijden van de politiebureaus

Aanbeveling uit het vorige rapport

Stel de openingstijden zo spoedig mogelijk vast en communiceer die vervolgens actief. Het moet voor burgers te allen tijde duidelijk zijn waar en wanneer ze voor welke aangifte terecht kunnen.

Bevindingen 2012

De Raad constateerde dat het voor burgers geheel onduidelijk was waar en wanneer zij aangifte konden doen van een strafbaar feit. Het korps gaf aan dat in principe 24 uur per dag aangifte kon worden gedaan, maar dat dit principe in de praktijk vanwege de beschikbare capaciteit niet altijd waargemaakt kon worden. De daadwerkelijke capaciteit van de justitiële divisie voor het opnemen van aangiftes was in 2012 zeer laag; twee teamleiders en acht medewerkers waarvan er ten tijde van het onderzoek vier ziek waren.

Bevindingen 2014

De minister van Justitie bericht de Raad in zijn brief van 25 februari 2013 dat het korps vaste openingstijden heeft vastgesteld en bekendgemaakt, en dat de recherche 24/7 beschikbaar is.

In de review-inspectie van 2014 constateert de Raad dat de openingstijden niet zijn vastgesteld en niet algemeen bekend zijn gemaakt.

Ten tijde van het onderzoek is sprake van een experiment, waarin op werkdagen tussen 08.00 en 20.00 uur aangifte kan worden gedaan. In de weekenden is voor het opnemen van aangiftes voorzien in een piketdienst van 08.00 tot 24.00 uur. Dagelijks wordt een aantal rechercheurs ingeroosterd voor het opnemen van aangiftes. Afhankelijk van het strafbare feit waarvan aangifte wordt gedaan, is personeel beschikbaar van de algemene recherche, een specialistische afdeling of intake en service.

Het korps wijst er op dat deze werkwijze niet houdbaar is in het geval er zich calamiteiten voordoen. Dan dient de capaciteit die beschikbaar is voor het opnemen van aangiftes in de opsporing te worden ingezet. Om die reden worden de openingstijden niet bekendgemaakt. In 2014 is een politiepost in Cole Bay geopend. Ook daar kan aangifte worden gedaan.

Conclusie

De Raad stelt vast dat zijn aanbeveling niet is opgevolgd.

2.4 Borging van het proces casescreening

Aanbeveling uit het vorige rapport

Borg het proces casescreening in de organisatie, zodat het niet langer afhankelijk is van personen. Hierbij past een adequate termijnbewaking waarbij in geval van afwijkingen wordt gerapporteerd. Dit maakt knelpunten zichtbaar en levert waardevolle sturingsinformatie op voor teamleiders en de korpsleiding.

Bevindingen 2012

De Raad constateerde in 2012 dat door het korps en het openbaar ministerie een proces casescreening was opgesteld waarin eenduidige criteria zijn opgenomen op basis waarvan besloten wordt om over te gaan tot een opsporingsonderzoek naar aanleiding van een aangifte. Voorts constateerde de Raad dat het proces casescreening zich in de implementatiefase bevond en dat het ten tijde van het onderzoek nog niet door alle betrokkenen consequent werd uitgevoerd.

Bevindingen 2014

De minister van Justitie bericht de Raad op 25 februari 2013 dat de verbetering van de casescreening een continue proces is en wordt opgepakt door leidinggevend. De minister vermeldt dat hiermee ingaande 1 januari 2013 met twee extra teamleiders een aanvang is gemaakt.

De Raad voert in 2014 een onderzoek uit naar de rol van het openbaar ministerie in de incident gerichte opsporing. De onderdelen van de casescreening die het aangifteproces raken, zijn daarbij onderwerp van onderzoek. De Raad gaat in zijn rapport over dat onderzoek in op die aspecten. Uit dat onderzoek blijkt dat het OM en het korps zowel de screening als de verwerking van zaken in de incident gerichte opsporing in de procesbeschrijving casescreening hebben verwerkt, maar beide organisaties noemen die beschrijving de casescreening. De Raad duidt als screening aan de eerste selectie van zaken waarbij gelet wordt op de kans

op succes (opsporingsindicaties) en beleidskeuzes. In deze rapportage wordt volstaan met de constatering dat de selectie van zaken vaste werkwijze is geworden. Dat heeft als voordeel gebracht dat zaken aan de hand van prioriteiten worden geselecteerd aan de hand van vastgelegde criteria. De screening van zaken betekent sturing op inzet en bevordert dat de capaciteit uitsluitend wordt ingezet op zaken die dat verdienen.

Conclusie

De aanbeveling is volledig uitgevoerd. De screening van zaken, waaronder de Raad verstaat de eerste selectie van zaken waarbij gelet wordt op de kans op succes (opsporingsindicaties) en beleidskeuzes, is ingebed in de organisatie.

2.5 Verbeter de aangiftevoorzieningen

Aanbeveling uit het vorige rapport

Verbeter de ruimtes waar aangevers in contact komen met de politie. Maak de toegang van bureaus publieksvriendelijk. Zorg dat de aangifteruimtes intact en schoon zijn en tevens privacy bieden voor de aangever. Start mede in dit kader de voorgenomen verbouwing van het hoofdbureau zo spoedig mogelijk.

Bevindingen 2012

De Raad constateert in 2012 dat in de kantoren waarin aangiftes opgenomen moesten worden, tegelijkertijd ook verdachten worden gehoord, gesprekken met getuigen en aangevers plaatsvinden en andere werkzaamheden worden verricht. De Raad heeft kennis genomen van de plannen inzake de verbouwing van het politiebureau Philipsburg. Gepland is de balie waar aangevers worden opgevangen publieksvriendelijker te maken en de aangifteruimtes te verbeteren. Bij het politiebureau te Simpson Bay moeten aangevers zich wegens de afwezigheid van een politieloket, eerst tot het loket van de op dezelfde locatie gestationeerde Immigratiedienst wenden.

Bevindingen 2014

In zijn brief van 25 februari 2013 aan de Raad bericht de minister van Justitie dat de ruimte waarin de burger wordt ontvangen aanzienlijk is verbeterd.

Bij zijn inspectie van 2014 heeft de Raad vastgesteld dat op de begane grond van het politiebureau Philipsburg naast de ontvangstbalie twee vertrekken zijn gecreëerd. In deze als tijdelijk bedoelde voorzieningen kunnen aangiftes worden opgenomen. De ruimtes zijn voorzien van basis kantoor materiaal en goed af te sluiten. Wel merkt de Raad op dat slechts een dunne wand de twee ruimtes van elkaar scheidt en dat in de scheidingswand een raam is geplaatst. Vanuit elk der kamers kan in staande positie in de andere kamer worden gekeken. De ruimtes zijn verder gehorig. Alle gesprekken op de gang, bij de balie en in de wachtkamer zijn te horen, naar de Raad aanneemt zijn dus ook in de aangifteruimtes gevoerde gesprekken buiten die ruimtes te horen. Enkele rechercheurs zeggen dat de aangifteruimtes te eng aanvoelen en dat zij daardoor vaak aangiftes opnemen aan hun eigen bureau, met alle hiervoor beschreven nadelen van dien, en eventueel in de verhoorkamer als die beschikbaar is. De verhoorkamer is ruim en biedt voldoende privacy.

De publieksvriendelijkheid van de toegang en het loket tot het bureau te Philipsburg is ongewijzigd ten opzichte van 2012.

Bij het bureau te Simpson Bay beschikt de politie over een eigen loket waar de aangever terecht kan.

Conclusie

De aanbeveling is gedeeltelijk opgevolgd. In het politiebureau te Philipsburg is voorzien in twee aangifte-ruimtes. In deze vertrekken kunnen weliswaar aangiftes worden opgenomen zonder dat men gestoord wordt maar omdat ze gehorig en te krap zijn voldoen ze niet. Rechercheurs maken er maar beperkt gebruik van en de voorziening is bovendien tijdelijk. Nog steeds is sprake van het opnemen van aangiftes op de werkplekken van de rechercheurs. De aangiftevoorziening in het politiebureau te Simpson Bay is verbeterd. De aangever kan direct bij een politieloket terecht. De klantvriendelijkheid van de toegang van het politiebureau te Philipsburg is niet verbeterd.

Additioneel

De Raad stelt vast dat de renovatie van het politiebureau te Philipsburg begin 2014 van start is gegaan. Onderdeel daarvan is de bouw en inrichting van (studio) verhoorruimtes. Enkele geïnterviewden geven aan dat deze ruimtes ook zullen worden gebruikt om aangiftes op te nemen. De Raad heeft die ruimtes bezichtigd tijdens de verbouwing. Zij ogen voldoende ruim. De Raad verwacht dat die ruimtes door de betonnen muren voldoende geluiddicht zullen zijn en genoeg privacy zullen bieden.

Volgens de respondenten van het korps zal de toegang van het politiebureau in Philipsburg publieksvriendelijker worden gemaakt bij de verbouwing van de voorkant van het gebouw waarbij tevens de ontvangstruimte en balie worden verbeterd. De planning is dat deze verbouwing in 2014 wordt gerealiseerd. Verder is in Cole Bay een politiebureau geopend. De bedoeling is ook dat bureau te gebruiken voor het opnemen van aangiftes. Het bureau te Cole Bay is niet voorzien van aparte aangifteruimtes.

2.6 Investeer in de opleiding van medewerkers en stel een opleidingsplan op

Aanbeveling uit het vorige rapport

Investeer in de scholing van de medewerkers. Stel een samenhangend opleidingsplan vast waarin aandacht is voor de in dit rapport geconstateerde tekortkomingen ten aanzien van de inhoud en de bejegening.

Bevindingen 2012

De Raad constateert dat hoewel het binnen het korps politie Sint Maarten niet ontbreekt aan goede bedoelingen, het korps geen vastgestelde normen hanteert voor de behandeling van aangevers. In de opleiding van de politiemedewerkers is hieraan geen aandacht besteed.³ Individuele medewerkers geven op uiteenlopende wijze invulling aan de bejegening. Dit doet afbreuk aan de servicegerichtheid van het korps.

Bevindingen 2014

De minister van Justitie bericht de Raad in zijn brief van 25 februari 2013 het volgende: Plannen voor opleidingen door externen zijn al klaar. Dit jaar, 2013, zal dit nader vorm krijgen. Intern is er een inhaalslag gemaakt door gebruik te maken van de ervaren collega's van het korps.

In 2014 bracht de Raad het rapport 'Politieonderwijs in Sint Maarten' uit. In dat rapport gaat de Raad uitvoerig in op de opleidingen binnen het korps en de opleidingsplannen. De Raad spreekt in dat rapport zijn waardering uit voor het feit dat het KPSM er ondanks krappe budgettering en andere problemen in is geslaagd een groot aantal medewerkers op diverse terreinen kortdurende opleidingen, cursussen en workshops te laten volgen. De Raad constateert echter dat waar het gaat om de meer structurele politieop-

³ Met uitzondering van de drie medewerkers van de op te richten afdeling Intake en Service.

leidingen het land Sint Maarten voor een uitdaging staat. Het korps heeft geen meerjarig opleidingsplan. De Raad vindt dat de opleidingsprojecten moeten worden omgezet in een structureel opleidingsprogramma voor het personeel.

Het is de Raad niet gebleken dat het korps vastgestelde kwaliteitsnormen hanteert ten aanzien van de bejegening van aangevers. Wel bevat de in § 2.2 genoemde concept-procesbeschrijving van het aangifteproces van het korps politie Sint Maarten het plan een 'bejegeningprotocol' op te stellen.

Conclusie

De aanbeveling is niet opgevolgd.

Additioneel

Enkele respondenten van de recherche afdeling geven aan dat er binnen het korps aandacht is voor het meer empathisch benaderen van aangevers. In een reactie op het concept van dit rapport meldt het korps bovendien dat alle rechercheurs een opleiding hebben gevolgd waarin bejegeningaspecten aan bod zijn gekomen.

2.7 Op- en vaststellen van richtlijnen en uniforme formats voor de processen-verbaal

Aanbeveling uit het vorige rapport

Stel zo snel mogelijk heldere richtlijnen en uniforme formats op voor de processen-verbaal. Dit biedt een belangrijke basis voor het uniformeren van de werkwijze en kan een sterk gewenste kwaliteitsimpuls geven. Betrek hierbij niet alleen relevante afdelingen (zoals de afdeling Intake & Service, de Justitiële Divisie en de Infodesk), maar zoek ook nadrukkelijk aansluiting bij richtlijnen van het openbaar ministerie.

Bevindingen 2012

De Raad constateert in 2012 dat binnen het korps geen richtlijnen voor het opmaken van een proces-verbaal van aangifte bestaan. Er bestaan wel plannen om formats te ontwikkelen, waardoor aangiftes van eenvoudige delicten gestandaardiseerd kunnen worden. De korpsleiding noemt het operationeel zijn van een geautomatiseerd systeem (Actpol) een belangrijke randvoorwaarde.

Bevindingen 2014

De minister van Justitie bericht de Raad op 25 februari 2013 dat het opstellen van heldere richtlijnen en uniforme formats reeds heeft plaatsgevonden.

In het reviewonderzoek van 2014 heeft de Raad geen vastgestelde richtlijnen aangetroffen voor het opstellen van een proces-verbaal. Wel staan op het intranet van het korps formats van een aangifte proces-verbaal en een proces-verbaal van bevindingen. Het korps heeft de opsporingsambtenaren door middel van presentaties geïnformeerd dat alle aangiftes in daarvoor bestemde formats moeten worden opgenomen.

Conclusie

Deze aanbeveling is gedeeltelijk uitgevoerd. Op het intranet van het korps staan formats van processen-verbaal maar de Raad heeft geen heldere richtlijnen voor het opstellen van processen-verbaal aangetroffen.

2.8 Benoem functionarissen die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteitscontrole van processen-verbaal

Aanbeveling uit het vorige rapport

Benoem functionarissen die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteitscontrole van de processen-verbaal. Stuur actief op de controle en monitor het effect hiervan.

Bevindingen 2012

De verantwoordelijkheid voor de kwaliteitscontrole van aangiftes ligt bij de teamleiders. De Raad constateert in 2012 dat de teamleiders niet in staat zijn aan die verantwoordelijkheid invulling te geven.

Bevindingen 2014

Zoals in § 2.4 is vermeld voert de Raad in 2014 een inspectie uit naar de rol van het OM in de incidentgerichte opsporing. In die inspectie is de kwaliteitscontrole van processen-verbaal, waarvan aangiftes deel uitmaken, onderwerp van onderzoek. Uit dat onderzoek blijkt dat de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de processen-verbale bij de teamleider en de chef recherche zijn belegd. Daarmee zijn door het korps verantwoordelijken voor de kwaliteitscontrole van processen verbaal benoemd. Mede gelet op hetgeen over dit onderwerp is vermeld in jaarverslagen en jaarplannen van het OM concludeert de Raad dat er sprake is van een verbetering van de kwaliteit van processen-verbaal en is de achtste aanbeveling van de Raad (goeddeels) uitgevoerd. Het korps onderkent dat door de werkbelasting van de teamleiders de controle op en bevordering van de kwaliteit van processen verbaal voor verdere verbetering vatbaar is, maar stelt dat ook hier de capaciteitsproblemen volop een rol spelen.

Conclusie

De Raad concludeert dat deze aanbeveling goeddeels is opgevolgd.

2.9 Voer de functie van corrector in

Aanbeveling uit het vorige rapport

Voer de functie van corrector in. Deze corrector, met kennis van en ervaring met het opnemen van aangiftes, zal vanuit een non-hiërarchische positie aangiftes op zowel inhoud als taal controleren.

Bevindingen 2012

In het inspectierapport uit 2012 is opgenomen: “De Raad heeft kennis genomen van een voornemen van de korpsleiding om de functie van corrector in te voeren. Deze corrector, met kennis en ervaring met het opnemen van aangiftes, zou vanuit een non-hiërarchische positie aangiftes op zowel inhoud als taal controleren. Uit de reactie van het korps op het conceptrapport blijkt dat dit voornemen uiteindelijk niet tot een aanstelling heeft geleid. Wel is een team samengesteld waarin twee senior-medewerkers andere medewerkers ‘on the job’ begeleiden. De verwachting van het korps is dat dit onder andere tot het verbeteren van de kwaliteit van processen-verbaal zal leiden.”

Bevindingen 2014

De minister van Justitie bericht de Raad op 25 februari 2013 dat het korps een reeds gepensioneerde collega in dienst heeft genomen die de kwaliteitscontrole op een hoger niveau moet brengen.

In het reviewonderzoek heeft de Raad vastgesteld dat de reeds gepensioneerde collega in 2014 definitief met pensioen is gegaan. De functie van corrector is niet ingevuld. In de jaarplannen van 2012 tot en met 2014 meldt het OM dat de kwaliteit van de processen-verbaal zichtbaar is verbeterd, hoewel nog vaak van onvoldoende kwaliteit.

Enkele geïnterviewde teamleiders geven aan voorstander te zijn van het invoeren van de functie van corrector, omdat dat de teamleiders zou ontlasten. De corrector zou de processen-verbaal die naar het OM gaan moeten beoordelen op de kwaliteitscriteria en zou voor het OM ook het aanspreekpunt zijn voor kwaliteitsaspecten. Andere teamleiders zien de meerwaarde niet, omdat zij vanuit hun verantwoordelijkheid toch kennis dienen te nemen van alle processen-verbaal van ondergeschikten. Dat zij daarbij meteen de processen-verbaal corrigeren is volgens deze respondenten dan een kleine moeite.

Conclusie

De aanbeveling is niet opgevolgd.

2.10 Registratie van aangiftes

Aanbeveling uit het vorige rapport

Registreer aangiftes op een eenduidige wijze en op een centrale locatie. Betrek ook de inhoud van de aangiftes bij de registratie.

Bevindingen 2012

De Raad constateert in 2012 dat de registratie van aangiftes in het korps versnipperd plaatsvindt. Verschillende systemen worden naast elkaar gebruikt en informatie wordt op verschillende manieren opgeslagen. Niet in alle gevallen zijn de mutaties in Actpol en de daadwerkelijke aangiftes aan elkaar gekoppeld door het gebruik van een zogenoemd “uniek” nummer of kenmerk. Een aangifte is daardoor niet altijd gemakkelijk te achterhalen en het risico bestaat dat aangiftes kwijt raken. Daarnaast bevindt de Raad dat de registratie van inhoudelijke gegevens uit de aangiftes nog weinig plaatsvindt, waardoor deze informatie niet structureel in de opsporing gebruikt kan worden.

Bevindingen 2014

De minister van Justitie bericht de Raad op 25 februari 2013 dat sprake is van een eenvoudige registratie en opslag op vaste plekken zodat documenten gemakkelijker gevonden kunnen worden. Het korps zal gebruik kunnen maken van Actpol: een web-based registratiesysteem.

Tijdens het reviewonderzoek constateert de Raad dat de basispolitiezorg aangiftes opslaat in Actpol⁴ en de recherche op een gezamenlijk plek op de computerschijf van het betreffende rechercheteam. Alle aangiftes worden vervolgens door de recherche in het WRR systeem geregistreerd, een Acces bestand waarin alle aangiftes en overige zaken van de recherche worden gemuteerd. De Raad trof geen centrale registratie aan

⁴ ACTPOL is in 2014 voor de basispolitiezorg opnieuw ingevoerd.

van aangiftes waarbij de inhoud van de aangifte wordt betrokken. Daarvoor bieden de huidige bedrijfsprocessensystemen⁵ geen ondersteuning. Wel kan de infodesk indien nodig alle processen-verbaal raadplegen.

Conclusie

De aanbeveling is gedeeltelijk opgevolgd. Aangiftes worden eenduidig en op een centrale locatie (in het mutatiesysteem WRR) geregistreerd. De inhoud van aangiftes wordt niet daarbij betrokken.

Additioneel

In zijn reactie op het concept van dit rapport wijst het korps er op, dat het stroomlijnen en uniformeren van werkprocessen sterk afhankelijk is van een adequaat ICT-systeem. Thans werkt het korps met ongeveer 11 verschillende systemen waarin opsporingsinformatie is opgeslagen. Het korps was doende met de implementatie van het systeem Summit, waarvoor een akkoord en financiële dekking bestond. Recent is echter besloten dat het systeem Acts zal worden gebruikt. Een eerste proefversie daarvan zal binnenkort beschikbaar zijn. Met Acts, in samenwerking met een externe instantie te verzorgen verbindingen wordt beoogd alle processen en alle opsporingsinformatie in een systeem onder te brengen. De verdere ontwikkeling van Acts is afhankelijk van beschikbare budgetten.

2.11 Onderzoek naar behoeften, verwachtingen en wensen van aangevers.

Aanbeveling uit het vorige rapport

Onderzoek de behoeften, verwachtingen en wensen van de aangever. Betrek de uitkomsten hiervan in ieder geval bij het opstellen van kwaliteitsnormen voor de bejegening.

Bevindingen 2012

Uit verschillende beleidsdocumenten⁶ van het korps blijkt dat het korps beseft dat het belangrijk is dat het inzicht heeft in de behoeften en verwachtingen van burgers. De Raad concludeert dat dit inzicht van groot belang is, met name voor een visie op de bejegening van aangevers en tevens voor een (vast te stellen) aangiftebeleid.

Bevindingen 2014

De minister van Justitie merkt in zijn brief van 25 februari 2013 op dat een onderzoek naar de behoefte en verwachting van de aangever nog niet is gepland.

In de inspectie van 2014 heeft de Raad vastgesteld dat er geen onderzoek is gedaan naar de behoeften, wensen en verwachtingen van aangevers. Het hoofd van de justitiële divisie zegt dat er geen capaciteit binnen het korps aanwezig is om dit onderzoek te doen. Een dergelijk onderzoek zou voor het korps van grote waarde kunnen zijn, maar dat de uitvoering van een dergelijk onderzoek een voor het korps oneigenlijke taak is.

⁵ Ook in het rapport "Het rechercheopsporingsproces in Sint Maarten" (2012) vraagt de Raad aandacht voor het benodigde bedrijfsprocessensysteem voor het korps.

⁶ Zoals in de concept-procesbeschrijving aangifte en het (addendum) Plan van Aanpak van het korps politie Sint Maarten.

Conclusie

De aanbeveling is niet uitgevoerd.

Aanbevelingen ten aanzien van zowel het openbaar ministerie als het KPSM

2.12 Terugkoppeling informatie naar aangever

Aanbeveling uit het vorige rapport

Koppel actief informatie terug aan de aangever. Borg dit in de eigen werkprocessen en stuur hier actief op.

Bevindingen 2012

De Raad bevindt in 2012 dat in de regel door het korps noch door het OM terugkoppeling van informatie naar aangevers plaatsvindt. Dat geldt niet alleen voor het informeren van aangevers over beslissingen in of voortgang van zaken, maar ook voor het informeren over de datum dat verdachten of veroordeelden in vrijheid worden gesteld. De Raad concludeert dat de aangevers – ook als zij hebben aangegeven op de hoogte gehouden te willen worden – vrijwel uitsluitend informatie krijgen door het korps en het OM zelf te benaderen.

Bevindingen 2014

De minister van Justitie stelt in zijn reactie van februari 2013 dat de terugkoppeling van informatie aan de aangever zal moeten worden gewaarborgd in de procesbeschrijving.

In de concept-beschrijving van het aangifteproces zijn opgenomen de momenten waarop het korps de aangever dient te informeren. Zoals de Raad in § 2.2 van dit rapport opmerkt, is dit concept niet door het korps vastgesteld en werkt het korps niet dienovereenkomstig.

Het jaarplan 2014 van het OM noemt aangevers slachtoffers. Over slachtoffers is onder meer het volgende in dat jaarplan opgenomen. *“Daarnaast is de onbetrouwbare postbezorging een probleem: zolang er alleen een adres bekend is bij politie en OM, is het bijzonder lastig om slachtoffers te informeren en op de hoogte te houden in alle stadia van het strafproces.”*

“Het gehele administratieve proces rondom het informeren van slachtoffers gedurende het strafproces krijgt prioriteit van het OM. Dat proces begint al bij de politie, omdat daar de goede vastlegging moet plaatsvinden van de gegevens en wensen van het slachtoffer. Vervolgens moeten deze gegevens worden ingevoerd in het OM –systeem en moeten de juiste brieven op de juiste momenten verstuurd worden. Gelet op de postbezorging zou ervoor gekozen kunnen worden dat dit per e-mail gebeurt, mits een e-mailadres bekend is.”

De informatievoorziening aan aangevers is een onderwerp dat ook in de in § 2.4 genoemde inspectie van de Raad ‘De rol van het OM in de incidentgerichte opsporing’ aan de orde is. In dat onderzoek is gebleken dat belanghebbenden, ongeacht hun antwoord op de vraag of zij geïnformeerd wensen te worden, veelal verstoken blijven van informatie over het verloop van het proces of genomen beslissingen. Slechts in zeer ernstige zaken vindt contact tussen het OM en slachtoffers plaats. In majeure onderzoeken zet het korps voor zover mogelijk ook een familierechercheur in. Deze zorgt onder meer voor het informeren van de slachtoffers in een zaak.

Conclusie

De aanbeveling is niet uitgevoerd. Van een terugkoppeling van informatie aan aangevers is in zeer beperkte mate sprake en de terugkoppeling is niet geborgd in de werkprocessen.

2.13 Onderlinge afspraken over aansluiting werkzaamheden

Aanbeveling uit het vorige rapport

Maak onderling afspraken om te verzekeren dat de werkwijzen ten aanzien van de terugkoppeling op elkaar aansluiten.

Bevindingen 2014

De minister van Justitie schrijft in zijn brief van februari 2013 onder andere dat onderlinge afspraken over aansluiting van werkzaamheden in de procesbeschrijving zullen moeten worden gewaarborgd.

Bij aanbeveling 2.12 is de terugkoppeling van informatie aan aangevers reeds besproken. De Raad merkt voor het overige op dat niet is gebleken dat de werkwijze van het OM en het korps op elkaar aansluiten voor wat betreft de terugkoppeling van informatie aan aangevers.

Conclusie

Deze aanbeveling is niet uitgevoerd. Voor zover de aangever wordt geïnformeerd is niet gebleken dat daarover tussen KPSM en OM afspraken bestaan.

Colofon

Raad voor de rechtshandhaving
Charles Vogesstreet 7 | Joeliva building Philipsburg | Sint Maarten
www.raadrechtshandhaving.com

November 2014 | J-25657